

PROJEKT EDUKACYJNY

***„Drzwi do kultury i sztuki - korzystanie
z dorobku instytucji rozpowszechniania
kultury”***

Projekt opracowała:
Magdalena Fiodorow

Spis treści

Wstęp	3
I. BENEFICJENCI PROJEKTU	4
II. PROJEKT JAKO METODA NAUCZANIA.....	5
III. CELE PROJEKTU	9
IV. TREŚCI PROGRAMOWE	10
V. FORMY I METODY PRACY	10
VI. HARMONOGRAM DZIAŁAŃ:	11
VII. SPODZIEWANE REZULTATY PROJEKTU	11
VIII. PREZENTACJA WYNIKÓW KOŃCOWYCH.....	12
X. EWALUACJA.....	12
BIBLIOGRAFIA	14
ZAŁĄCZNIKI	15

Wstęp

„Drzwi do kultury i sztuki” to projekt comiesięcznych spotkań o charakterze kulturalno - edukacyjnym adresowany do dzieci z klas 0-3. Jego beneficjentami są wychowankowie Publicznej Szkoły Podstawowej nr 9 w Radomiu.

Zasadniczym celem projektu jest stworzenie dzieciom warunków do korzystania z dorobku kulturalnego oferowanego w naszym mieście. Planowane są spotkania w Muzeum Wsi Radomskiej, Teatrze Powszechnym w Radomiu, w Miejskiej Bibliotece Publicznej, Urzędzie Miejskim oraz Łazni -Radomskim Ośrodku Środowisk Twórczych . Poprzez uczestnictwo w wyjściach i wycieczkach nasi wychowankowie poznają zwyczaje, tradycję i sztukę ludową, sztukę plastyczną, której mogą być też twórcami.

Spotkania w teatrze stworzą im możliwość oglądania przedstawień teatralnych w wykonaniu artystów, odszukiwania uniwersalnych wartości takich jak dobro, sprawiedliwość, prawda; poznanie wystroju teatru oraz ludzi tam pracujących.

W Miejskiej Bibliotece Publicznej młodzież zapozna się z pracą bibliotekarza, dużymi księgozbiorami.

Wycieczka do Radomskiego Ośrodka Środowisk Twórczych pozwoli na uczestnictwo w wystawach oraz poznanie radomskich artystów.

Projekt zakłada dwukrotną wizytę w każdej z placówek kulturalnych.

Pierwszą tzw. „oswajającą”, która ma na celu pokazanie miejsca od strony „kulis”, „zaplecza”, spotkań z jego pracownikami oraz zasad związanych z pobytem w tym miejscu (zachowanie, adekwatny ubiór itp.), oraz drugą - zakładającą skorzystanie z konkretnej oferty kulturalnej.

Zakładamy, że poprzez realizację tego projektu uzyskamy następujące efekty:

- aktywny udział w życiu kulturalnym środowiska lokalnego;
- zapewnienie dobrej zabawy i powodu do radości;
- przełamywanie barier społecznych;

Poprzez działania projektowe chcemy ułatwić naszej młodzieży bezpośredni kontakt z artystami i ludźmi kultury oraz udział w nowoczesnych, niekonwencjonalnych działaniach

twórczych i edukacyjnych.

Czas realizacji projektu:

Wrzesień 2014 – Czerwiec 2014 roku

Odbiorcy:

- Dzieci ze świetlicy z Publicznej Szkoły Podstawowej nr 9
- Nauczyciele

Koordynator projektu:

- mgr Magdalena Fiodorow
- mgr Magdalena Staszewska
- mgr Anna Potucha

Współpracownicy:

- ▫ Nauczyciele -wychowawcy
- ▫ Nauczyciele świetlicy

Sojusznicy:

- Dyrekcja Publicznej Szkoły Podstawowej nr 9
- Nauczyciele- wychowawcy

BENEFICJENCI PROJEKTU

Projekt skierowany jest do dzieci ze świetlicy szkolnej Publicznej Szkoły Podstawowej nr 9 w Radomiu. W projekcie uczestniczyć będzie ok 10 osób.

Projekt „Drzwi do kultury i sztuki” realizowany będzie poza godzinami lekcyjnymi. Będzie on zatem narzędziem do kształtowania umiejętności kreatywnego i twórczego spędzania wolnego czasu.

PROJEKT JAKO METODA NAUCZANIA

Metoda projektu powstała na początku XX – wieku, a jej prekursorami byli H. W. Kilpatrick, J. A. Stevenson oraz J. Dewey. Twórcom omawianej metody przyświecała idea, aby nauczanie metodą projektu stało się alternatywą dla tradycyjnego sposobu kształcenia młodych ludzi. Kilpatrick starał się udowodnić, że metoda projektu powinna stanowić podstawę dydaktyczną. Według jego założeń zadaniem każdego ucznia powinno być samodzielne zdobywanie wiadomości i sprawdzanie nabytych umiejętności w naturalnych sytuacjach życiowych. Tym samym umniejszał on rolę teorii i biernego przyswajania wiedzy, nadając im drugorzędne znaczenie. Poza tym Kilpatrick twierdził, że nabywanie wiedzy i umiejętności przez uczniów musi być prowadzone bez przymusu podejmowania nie chcianych przez nich działań. Jedynie niezależne decyzje uczniów, co do tego, w jakim kierunku podjąć aktywność, powinny przynieść korzystne efekty, a zdobyte w ten sposób wiedza i umiejętności będą trwałe. Zatem rolą szkoły jest stworzenie uczniom takich warunków, które będą sprzyjać ich wszechstronnemu rozwojowi. Forma w jakiej Kilpatrick przedstawił metodę projektu, zdaniem wielu osób obejmowała zbyt szeroki zakres zagadnień związanych z nauczaniem. Dlatego niebawem jego koncepcja została mocno skrytykowana. W konsekwencji w latach trzydziestych XX – wieku zrezygnowano z koncepcji Kilpatricka na rzecz metody projektu, pojmowanej jako zadanie samodzielnego rozwiązania przez ucznia problemów praktycznych podczas wytwarzania konkretnego produktu.

Metoda projektu w obecnym kształcie stanowi szczególny rodzaj metody aktywizującej i pozwala na łączenie różnych treści w spójną całość. Realizacja założeń i celów projektu pozwala na inspirowanie uczniów do pracy twórczej i samodzielności w działaniu oraz na praktyczne zastosowanie wiedzy i umiejętności w życiu codziennym. Zatem wprowadzenie projektu jako metody nauczania miało na celu umożliwienie uczniom samodzielnej pracy, zaangażowania w zdobywanie wiedzy i wykorzystanie energii twórczej i intelektualnej w procesie poznawczym. Samodzielność ucznia inicjowana byłaby już w momencie formułowania problemu, a następnie przemyślenia, zaplanowania, rozwiązania i realizacji postawionego sobie zadania. Nauczanie metodą projektu, choć jest to sposób alternatywny, nie odrzuca konwencjonalnych metod. Projekty bardzo często realizują treści zawarte w programie nauczania, przy czym dotyczą więcej niż jednego przedmiotu.

Istotą projektu jako metody nauczania jest zatem to, że uczniowie realizują określone zadanie, które swym zakresem zwykle obejmuje znacznie szerszy obszar niż zwyczajowe zadania klasowe lub domowe dysponując także większym przedziałem czasowym.

J. Królikowski podaje następujące cechy stanowiące o tym, że dane zadanie można nazwać projektem:

- uczniowie znają jego cele, metody i formy pracy.
- określone są terminy realizacji całości zadania i poszczególnych jego etapów,
- uczniowie znają kryteria i formy oceniania,
- uczniowie znają zasady prezentacji wyników swojej pracy.

Ponadto projekt jako metodę nauczania wyróżnia to, że:

- grupa uczących się sama inicjuje, planuje i wykonuje pewne przedsięwzięcia, sama je ocenia,
- nauczyciel pełni funkcję wspomagającą, jest osobą, która wyzwala inicjatywę,
- uczniowie łączą działalność umysłową z działaniami praktycznymi – uczenie odbywa się poprzez badanie problemu,
- problem badawczy ma wychodzić od uczniów, wynikać z ich zainteresowań i potrzeb – nie może być narzucony,
- metoda projektu sprawia uczniom radość w samodzielnym poznawaniu rzeczywistości, angażuje intelekt i emocje,
- uczeń jest podmiotem wszystkich działań, musi czuć, że to ono ma istotny wpływ na temat, sposoby rozwiązania problemu, ocenę swojej pracy i osiągnięty wynik,
- zaletą metody jest również uczenie się pracy w zespole, komunikowania między sobą, podejmowania decyzji, dyskusji.

Przyjmując za kryterium przebieg i efekty projektu oraz możliwość ich publicznej prezentacji, można wyróżnić dwa rodzaje projektów – metod nauczania:

1. **Projekt badawczy** polegający na zebraniu i usystematyzowaniu pewnych treści, jego rezultaty przedstawiane są w formie wywiadów, albumów, gier, rysunków, esejów itp.

2. **Projekt działania lub akcji** polega na podjęciu jakiejś akcji, działania w środowisku lokalnym, np. w szkole, w klasie, czyli gdzieś gdzie można będzie zaobserwować zmiany, jakie zaszły w wyniku podjętych działań (np. uporządkowanie boiska szkolnego, skweru, parku, placu zabaw, kiermasz środowiskowy, aukcja prac, wystawy, festyny, konkursy itp.). Efekty pracy mogą być przedstawione w sprawozdaniu i udokumentowane fotografiami czy nagraniami wideo.

Wyróżniki projektu to:

- określone cele,

- określony termin realizacji całości i poszczególnych etapów,
- wyznaczenie osób odpowiedzialnych za realizację poszczególnych etapów,
- znajomość kryteriów oceny poszczególnych etapów pracy i rodzajów aktywności uczniów,
- praca uczniów ma formę indywidualną lub grupową,
- uczniowie mają możliwość wykazania własnej pomysłowości, zaangażowania,
- rezultaty pracy prezentowane są publicznie np. na forum grupy.

Proces pracy nad projektem przebiega w kilku etapach, które można opisać następująco:

Etap I – inicjatywa podzielenie się przez nauczyciela (ucznia) pomysłem z innymi i wzbudzenie ich zaciekawienia.

Etap II - przedyskutowanie pomysłu – przeanalizowanie treści związanych z pomysłem pod względem poznawczej i praktycznej użyteczności.

Po zakończeniu etapu I i II uczniowie powinni zdecydować, czy są zainteresowani realizacją danego projektu, jeśli tak to, w jakim zakresie podejmą pracę nad nim.

Etap III – ustalenie zakresu działań – zaplanowanie konkretnych działań dla poszczególnych uczestników (instrukcja projektu).

Etap IV – aktywne i efektywne działania w ustalonym zakresie – realizacja projektu.

Etap V – zakończenie projektu –ocena (przedyskutowanie) wyników uzyskanych przez uczniów.

Projekt realizowany jest według opracowanej instrukcji zawierającej:

- temat projektu,
- cele ogólne i szczegółowe (oczekiwane umiejętności),
- listę osób i instytucji, które mogą pomóc w realizacji projektu oraz ustaloną kolejność i zasady kontaktu z tymi osobami,
- formy realizacji (metody pracy, sposoby realizacji np. indywidualnie, grupowo, w połączeniu obu tych form),
- podział i przydział zadań do poszczególnych grup,
- ustalenie zasad współpracy w grupie,
- ustalenie źródeł, z których mogą (powinni) korzystać uczniowie
- określenie czasu realizacji poszczególnych etapów projektu: zbierania materiałów przez grupy, opracowania materiałów, opracowania prezentacji wyników oraz czasu prezentacji,
- ewaluację.

Wykorzystanie metody projektów w procesie nauczania umożliwia uczniom zdobywanie takich umiejętności jak:

- ponoszenie odpowiedzialności,
- czytanie, pisanie, mówienie i słuchanie,

- samodzielność,
- planowanie i organizowanie pracy,
- gromadzenie i selekcjonowanie informacji,
- twórcze podejście do problemu,
- współpraca w grupie,
- właściwe komunikowanie się,
- rozwiązywanie konfliktów,
- podejmowanie decyzji,
- oceny własnej pracy,
- właściwego zaprezentowania efektów swojej działalności.

Nowatorskie podejście do nauczania i wychowania dzieci ma na celu wszechstronny rozwój osobowości. Są to działania wieloaspektowe, realizowane w rodzinie, szkole, środowisku wychowawczym.

Zajęcia pozalekcyjne pełnią wiele ważnych funkcji:

- zapewniają dzieciom racjonalne i kulturalne spędzanie czasu wolnego oraz czynny wypoczynek po zajęciach lekcyjnych;
- pozwalają na regenerację sił fizycznych i psychicznych;
- kształcą i ukierunkowują zdolności, zainteresowania oraz działalność poznawczą;
- podnoszą ogólną sprawność;
- uczą współżycia i współdziałania w grupie;
- umożliwiają wielokierunkowe oddziaływanie na osobowość wychowanka.

Efektywne nauczanie i wychowanie dzieci powinno w jak największym stopniu wyzwalać ich własną aktywność i kształtować pożądane postawy społeczne. Jest to możliwe poprzez zainspirowanie ich do różnorodnych, dobrze zaplanowanych działań, które zmierzają do kształtowania nie jednej, lecz wielu umiejętności ucznia. Takie wielopoziomowe oddziaływanie umożliwia metoda projektu edukacyjnego. Jest to działanie o charakterze innowacyjnym, ale przynoszące bardzo dobre efekty łączenia działań praktycznych i umysłowych. Istotą takich oddziaływań jest samodzielność w działaniu dziecka i kreowaniu przez niego procesu przyswajania wiedzy. Poniższy projekt edukacyjny również ma być pewnym sposobem na wyposażenie wychowanków w wiedzę i umiejętności dotyczące życia społeczno – kulturalnego. Jednak z uwagi na niepełnosprawność umysłową, możliwości samodzielnego działania podopiecznych są mocno ograniczone. Dlatego podczas realizacji założeń projektu nauczyciele oraz wolontariusze, muszą zwiększyć swój udział w tym przedsięwzięciu i w większym stopniu sterować pracą uczniów.

CELE PROJEKTU

Nadrzędnym celem projektu jest integracja dzieci ze środowiskiem lokalnym poprzez kontakt z kulturą i sztuką, uczestnictwo w wybranych formach życia społecznego oraz zapewnienie młodzieży racjonalnego spędzania wolnego czasu poprzez czynny wypoczynek po zajęciach lekcyjnych pozwalający na regenerację sił fizycznych i psychicznych.

Cele ogólne:

- udostępnienie kultury i sztuki;
- integracja ze środowiskiem poprzez aktywny udział w różnych formach działalności kulturalnej;
- przygotowanie do aktywnego spędzania czasu wolnego;
- kształtowanie i rozwijanie umiejętności i kompetencji społecznych;
- wzbogacanie słownika wychowanków w miarę poznawania środowiska społecznego.

Cele szczegółowe:

- przybliżanie sztuki ludowej i tradycji regionu oraz kraju;
- uczestniczenie w wybranych obrzędach ludowych organizowanych w środowisku lokalnym;
- kształtowanie pojęcia „przysłowie”, wyrabianie szacunku do tzw. mądrości ludowych, czyli doświadczeń gromadzonych przez wiele pokoleń;
- wielokierunkowe oddziaływanie na osobowość wychowanków;
- wdrażanie do współdziałania w grupie;
- kształtowanie zdolności, zainteresowań młodzieży poprzez działalność poznawczą i manualną;
- wyrażanie własnych refleksji na temat obejrzanych przedstawień teatralnych;
- zdobywanie informacji o świecie poprzez korzystanie z różnych dziedzin wiedzy np.: literatury, kultury i sztuki;
- stwarzanie sytuacji sprzyjających aktywizowaniu myślenia i doskonaleniu sprawności umysłowych

Cele operacyjne:

Uczeń:

- zna mechanizmy funkcjonowania placówek kulturalnych (np. teatru, biblioteki, muzeum);
- umie zachować się w miejscach użyteczności publicznej;
- potrafi dzielić się swoimi odczuciami, wrażeniami na temat obejrzanego przedstawienia.;
- potrafi odróżniać w oglądanych dziełach uniwersalne wartości np. dobro, sprawiedliwość, prawda;
- zna i przestrzega ogólnie przyjęte normy współżycia społecznego.

TREŚCI PROGRAMOWE

Projekt „Drzwi do kultury i sztuki” jest zgodny z obowiązującą podstawą programową kształcenia ogólnego dla uczniów w szkołach podstawowych i gimnazjach, zatwierdzoną przez MEN, wydaną w formie załącznika nr 3 do Rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dn. 23 grudnia 2008 r.

Projekt zawiera wybrane treści nauczania z zakresu:

- Poznawanie najbliższego otoczenia:
  - placówek kulturalnych;
- Poznawanie najbliższego środowiska społeczno-kulturowego:
  - aktywne uczestniczenie w różnych formach życia społecznego i kulturalnego;
  - przygotowanie ucznia do pełnienia różnych ról społecznych;
  - wdrażanie do kulturalnego sposobu bycia;
- Twórczość artystyczna:
  - kontakt z dziełami muzycznymi, plastycznymi i teatralnymi;
  - aktywność muzyczna, plastyczna i taneczna;
  - umiejętne stosowanie różnych środków artystycznego wyrazu;
  - rozwijanie specjalnych uzdolnień i zainteresowań kulturalnych.
- Zajęcia ruchowe:
  - zabawy i gry ruchowe służące rozwijaniu sprawności psychofizycznej;
  - przygotowanie do aktywnego spędzania wolnego czasu.

FORMY I METODY PRACY

W realizacji projektu zastosowane zostaną następujące metody i formy pracy:

1) metody dydaktyczne:

- słowne: rozmowa kierowana, pogadanka;
- oglądowe: obserwacja uczestnicząca, pokaz;
- praktycznego działania: ćwiczenia, zabawa, metody motywujące aktywność uczestników, wycieczka;
- metody postępowania wychowawczego: elementy metody behawioralnej, metoda wpływu osobistego;

2) formy:

- zindywidualizowana w obrębie grupy,
- grupowa.

HARMONOGRAM DZIAŁAŃ:

Wrzesień - Urząd Miejski w Radomiu

Październik - Teatr Powszechny im. Jana Kochanowskiego w Radomiu

Grudzień - Miejska Biblioteka Publiczna im. Józefa A. i Andrzeja S. Załuskich w Radomiu

Luty - Łaźnia Radomski Klub Środowisk Twórczych w Radomiu

Maj/Czerwiec - Muzeum Wsi Radomskiej w Radomiu

Cały okres - zwiedzanie Starówki

Czerwiec - zakończenie projektu w łaźni - bal przebierańców

SPODZIEWANE REZULTATY PROJEKTU

Zakładamy, że w wyniku realizacji treści programowych zawartych w projekcie wychowanek powinien:

- zgodnie i efektywnie współpracować w grupie;
- chętnie uczestniczyć w zajęciach i innych formach działań;
- wyrażać swoje przeżycia i emocje;
- rozwijać swoją samodzielność;
- pogłębiać swoje zainteresowania sztuką i kulturą;
- umieć zbierać informacje i materiały;
- prezentować efekty swojej pracy.

Ponadto realizacja zadań projektowych powinna przyczynić się do:

- zwiększania świadomości środowiska lokalnego i uwrażliwiania go na potrzeby dzieci;
- zapewnienia dzieciom dostępu do różnych form spędzania wolnego czasu;
- upowszechniania kultury;
- nauki czerpania przyjemności z różnych aktywności ruchowych;
- szerzenia idei integracji;
- utrzymywanie kontaktu z zaprzyjaźnionymi instytucjami kulturalno – edukacyjnymi;
- obcowania ze sztuką;
- poznawania wystroju teatru: kasa, widownia, scena, kurtyna;
- przestrzegania zasad właściwego zachowania się w miejscach użyteczności publicznej.

PREZENTACJA WYNIKÓW KOŃCOWYCH

Prezentacja wyników odbędzie się na terenie Łaźni- Radomskiego Klubu Środowisk Twórczych w Radomiu w formie multimedialnej.

Na prezentację wyników końcowych dzieci zaproszą dyrekcję Publicznej Szkoły Podstawowej nr 9 w Radomiu oraz rodziców. Podczas tej uroczystości połączonej z małym poczęstunkiem, beneficjenci złożą podziękowania wszystkim osobom, które były im pomocne przy realizacji projektu.

KRYTERIA OCENY:

Ocenię projektu podlegać będzie:

- umiejętność współpracy w grupie
- zaangażowanie poszczególnych dzieci
- przygotowanie prezentacji.

EWALUACJA

Ewaluacja projektu obejmować będzie następujące obszary:

- nabyte przez dzieci umiejętności
- zaangażowanie oraz zadowolenie wychowanków.

Ewaluacja polegać będzie na przeprowadzeniu ankiet wśród rodziców dzieci, które brały udział w projekcie oraz dzieci.

Celem będzie zebranie informacji dotyczących bezpośredniego udziału wychowanków w kulturze i sztuce. Proponowaną formą są arkusze ewaluacyjne na których zaznacza się odpowiedzi beneficjentów projektu oraz rodziców. Udzielanie prawidłowych odpowiedzi na wszystkie, bądź większość pytań świadczyć będzie o wartości merytorycznej i metodycznej projektu oraz dostarczy wskazówek do jego modyfikacji. Wyniki będą analizowane na zbiorczym arkuszu ewaluacyjnym i pozwolą na ewentualną modyfikację projektu. W ramach prezentacji efektów końcowych młodzież wraz z nauczycielami przygotuje prezentację multimedialną. Ewaluacja nie tylko oceni pomysł, projektowe działania i organizację ale także wskazówki do kolejnych zadań upowszechniających kulturę i sztukę.

BIBLIOGRAFIA

- Brudnik E., Moszyńska A., Owczarska B., *Ja i mój uczeń pracujemy aktywnie. Przewodnik po metodach aktywizujących*, OWN, Kielce 2003
- Królikowski J., *Projekt edukacyjny. Materiały dla zespołów międzyprzedmiotowych*, Warszawa 2001
- Nowacki T., *O metodzie projektów*, CODN, Warszawa 1999
- Potocka B., Nowak L., *Projekty edukacyjne*, Kielce 2002
- Sałata M., *Metoda projektów w teorii i praktyce*, PR, Radom 2004
- Szymański M., *O metodzie projektów: z historii i praktyki pewnej metody kształcenia*, Warszawa 2000

Załącznik nr 1

Kwestionariusze ankiet

ANKIETA nr 1

(dla rodziców)

Proszę o wypełnienie ankiety dotyczącej efektów realizacji przez wychowanków projektu „Drzwi do kultury i sztuki”

1. Czy Pana/Pani zdaniem zajęcia organizowane w ramach projektu były dla dzieci atrakcyjne?

Tak

Nie

2. Proszę ocenić w skali 5-stopniowej przygotowane w ramach projektu wyjścia i wycieczki.

1				
2				
3				
4				
5				

3. Czy zawarte w projekcie zadania przyczyniły się do nabywania przez dzieci nowych umiejętności?

-społecznych Tak Nie

-komunikacyjnych Tak Nie

-spędzania wolnego czasu Tak Nie

-ekspresji Tak Nie

4. Które zadania uwzględnione w projekcie uważa Pani/Pan za najbardziej atrakcyjne ? .....

.....

.....

DZIĘKUJEMY!

ANKIETA nr 2

(Dla dzieci realizującej projekt)

1. Czy podobały Ci się zadania, które miałeś/aś do wykonania?

tak

nie

2. Czy podobała Ci wspólna praca z kolegami?

tak

nie

3. Czy podobała Ci się wycieczka do teatru?

tak

nie

4. Czy podobały Ci się zajęcia plastyczne?

tak

nie

6. Czy chciałabyś/chciałbyś dalej uczestniczyć w takich zajęciach?

tak

nie

DZIĘKUJEMY!

ZAŁĄCZNIK nr 2

Zgoda rodziców na udział dziecka w realizacji projektu „Drzwi do kultury i sztuki”

Ja niżej podpisany/na.....wyrażam zgodę na udział mojego dziecka .....w realizacji projektu „Drzwi do kultury i sztuki”. Jednocześnie oświadczam, iż zostałem/łam zapoznana z celami i sposobami realizacji projektu.

Radom, dn. ....

.....

(podpis rodzica/prawnego opiekuna)